

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра національної безпеки та управління факультету підготовки керівних кадрів

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 21 «ДІЯЛЬНІСТЬ ШТАБІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ»**

**ОПП «Правоохоронна діяльність»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Галузь знань: 26 Цивільна безпека
Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність
Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Діяльність штабів Державної прикордонної служби України» є військово-прикордонною компонентою для професійної підготовки ОПП «Правоохоронна діяльність». Вивчається протягом 2-3 семестру на кафедрі національної безпеки та управління факультету підготовки керівних кадрів.

Метою вивчення навчальної дисципліни – є вивчення фундаментальних основ теорії управління, структури і функціонування системи управління, організації і роботи штабів органу охорони державного кордону та регіонального управління Державної прикордонної служби України при підготовці і під час організації та планування оперативно-службової діяльності(дій), прищеплювання слухачам умінь у виконанні функціональних обов'язків начальника і офіцерів штабів під час організації та веденні оперативно-службових дій і забезпечення управління ними в повсякденних умовах та при ускладненні (загостренні) обстановки.

Основне завдання навчальної дисципліни – є надати слухачам теоретичні знання та практичні навички щодо виконання функціональних обов'язків начальника і офіцерів штабу прикордонного загону при підготовці і під час організації та планування оперативно-службової діяльності(дій), забезпечення управління ними в повсякденних умовах та при ускладненні (загостренні) обстановки.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПРН-2 Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, координацію дій угрупованнями військ (сил) під час виконання завдань захисту державного кордону, організувати і планувати роботу прикордонно-представницького апарату в інтересах охорони державного кордону, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності; між підрозділами органу охорони державного кордону, з підрозділами та частинами інших військових формувань, у тому числі іноземними.

Знати: роботу штабу з питань організації, уточнення та підтримання взаємодії між органами (підрозділами) охорони державного кордону так і з іншими військовими формуваннями та правоохоронними органами; вимоги нормативних документів з питань взаємодії та координації діяльності військових формувань та правоохоронних органів в інтересах охорони та захисту державного кордону.

Розуміти: сутність основних принципів, методів та способів організації взаємодії, реалізації координаційних функцій в різних умовах обстановки.

Застосовувати: методику розробки оперативно-службових документів з питань організації взаємодії, відповідні способи та методи організації, уточнення та підтримання взаємодії в різних умовах оперативно-службової діяльності органів охорони державного кордону та регіональних управлінь.

Аналізувати: теоретичні та наукові надбання, а також практичний досвід діяльності органів охорони державного кордону та регіональних управлінь в контексті організації та підтримання взаємодії при здійсненні оперативно-службової діяльності, реагуванні на кризові ситуації, а також застосуванні сил та засобів в зоні проведення ООС. Встановлювати причини, що впливають на її ефективність.

Синтезувати: отримані знання та результати практичної діяльності і формувати світоглядне бачення щодо вироблення ефективних методів організації та підтримання взаємодії, виконання координаційних функцій при виконанні органами охорони державного кордону та регіональними управліннями завдань за призначенням, реалізації концептуальних засад інтегрованого управління кордонами.

Оцінювати: результати взаємодії та координації на оперативному та тактичному рівнях управління, а також проводити градацію різноманітних чинників, що прямо або опосередковано на них впливають.

ПРН-3 Організувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність, оперативно-службову діяльність органу охорони державного кордону, комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, а також ефективно застосування сил і засобів у різних умовах обстановки.

Знання: основних положень теорії охорони державного кордону і напрямів розвитку тактики Державної прикордонної служби України, організаційної структури підрозділів та органів охорони державного кордону Державної прикордонної служби України, їх оперативно-службове призначення, можливості різноманітних сил та засобів по охороні державного кордону і порядок їх використання, порядку організації оперативно-службової діяльності органу охорони державного кордону з урахуванням існуючої (прогнозованої) обстановки на основі комплексного використання різноманітних сил та засобів під час повсякденної охорони державного кордону, в умовах надзвичайного стану та в особливий період.

Розуміння: змісту і послідовності роботи посадових осіб підрозділів та органів управління прикордонного загону щодо організації оперативно-службової діяльності в повсякденних умовах, в умовах надзвичайного стану та в особливий період.

Застосування: положень теорій управління, прикордонної безпеки, збройної боротьби, тенденції їх розвитку для вирішення практичних завдань, нормативно-правової бази щодо основних принципів функціонування підрозділів та органів охорони державного кордону, їх сил та засобів, форм оперативно-службової діяльності, побудови охорони державного кордону на ділянці підрозділів та органів охорони державного кордону.

Аналіз: підходів щодо порядку охорони державного кордону з урахуванням конкретної (прогнозованої) обстановки з подальшим проведенням всіх наступних заходів щодо реалізації прийнятого рішення на підставі комплексного застосування різнорідних сил та засобів.

Синтез: отриманих завдань для організації оперативно-службової діяльності органу (підрозділу) охорони державного кордону на певний період.

Оцінювання: обстановки, прогнозування її розвитку, дій правопорушників та противника на ділянці підрозділів та органів охорони державного кордону, свої сили та засоби.

ПРН-4 Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

Знати: методики оцінки ризиків в умовах застосування сучасних методів обґрунтування рішень, методики оцінки ефективності оперативно-службової діяльності, правила оцінки ефективності управління; порядок перетворення отриманої інформації в практику діяльності органів та підрозділів Держприкордонслужби; взаємозв'язків між теорією і практикою роботи штабів, інструментальні засоби щодо врахування впливу чинників на роботу штабу під час прийняття управлінських рішень, аналізу альтернатив, самостійного прийняття управлінських рішень.

Розуміти: вплив чинників на роботу штабу під час прийняття управлінських рішень, аналізу альтернатив, самостійного прийняття управлінських рішень, врахування ризику при прийнятті управлінських рішень, порядок оцінки ризиків діяльності органів охорони державного кордону.

Застосовувати: методичний апарат організації ефективної роботи штабу органу охорони державного кордону, сучасні методи обґрунтування рішень та методики оцінювання ефективності.

Аналізувати: досвід роботи штабів, виявляти помилки і упущення в діяльності штабів, різницю між фактами і наслідками, результати оцінки ризиків діяльності органів охорони державного кордону.

Синтезувати: прогнозовані ризики щодо якості ефективної діяльності органу охорони державного кордону в сучасні методи обґрунтування рішень, методики оцінювання ефективності; особливості оцінки ризиків діяльності органів охорони державного кордону.

Оцінювати: результати діяльності, виходячи із запропонованих внутрішніх (логічність, послідовність, ясність, обґрунтованість) і зовнішніх (підпорядкованість визначеним цілям, ефективність, способи досягнення, відповідність прийнятим стандартам, економічність) критеріїв; значимість даних для організації оперативно-службової діяльності, спроможність органів управління щодо адекватної оцінки ризиків діяльності органів охорони державного кордону.

ПРН-5 Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

Знати: теоретичні основи з організації оперативно-службової діяльності, основні принципи оцінювання та прогнозування розвитку обстановки на ділянках органів охорони державного кордону та регіональних управлінь.

Розуміти: алгоритм прогнозу та оцінки обстановки на ділянці органу охорони державного кордону, основні аспекти формування та розвитку безпекового середовища, принципи та підходи до визначення основних загроз та ризиків.

Застосовувати: відповідні методики здійснення оперативного аналізу та прогнозування розвитку обстановки, визначені підходи до класифікації реальних та потенційних загроз безпеці державного кордону під час опрацювання висновків з оцінки обстановки.

Аналізувати: основні тенденції розвитку протиправної діяльності, встановлювати причини їх існування та проблемні питання щодо протидії організованій злочинності на ділянках органів охорони державного кордону та регіональних управлінь.

Синтезувати: окремі елементи обстановки та цілісну картину її розвитку на ділянках органів охорони державного кордону та регіональних управлінь в різних умовах в підготовку висновків з оцінки обстановки в різних умовах.

Оцінювати: відповідність висновків з оцінки обстановки на ділянці органу охорони державного кордону та регіонального управління фактичним даним.

ПРН-7 Оцінювати і забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом, органом охорони державного кордону щодо повсякденної та оперативно-службової діяльності в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, оперативно-службові та бойові документи щодо управління органом охорони державного кордону та частинами і з'єднаннями Збройних Сил України, робити усні та письмові звіти та доповіді.

Знати: термінологію управління, основи служби штабів органів охорони державного кордону Держприкордонслужби; взаємовідносини штабів з іншими органами управління; основи функціонування системи управління, роботу штабу прикордонного загону під час підготовки до оперативно-службової діяльності (дій); теоретичні положення що регламентують функції управління органів охорони державного кордону в різних умовах обстановки.

Розуміти: порядок здійснення управління органами охорони державного кордону в різних умовах обстановки.

Застосовувати: принципи роботи штабу органу охорони державного кордону Держприкордонслужби під час прийняття рішення; сутність організації взаємодії між підрозділами органу охорони державного кордону та підрозділами інших відомств; правила роботи на пунктах управління та організації системи управління; порядок доведення завдань до підлеглих; правила розробки та оформлення оперативно-службових документів, процес здійснення контролю; теоретичні положення щодо прийняття рішення, планування оперативно-службової діяльності, бойових дій та повсякденної діяльності в різних умовах обстановки.

Аналізувати: практичний досвід роботи штабів, виявляти помилки і упущення в діяльності штабів, будувати причинно-наслідкові зв'язки в конкретних проблемних ситуаціях, що виникають під час роботи штабів, виявляти різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних для організації оперативно-службової діяльності;

результати діяльності органів управління органів охорони державного кордону під час при прийняття рішення, планування оперативно-службової діяльності.

Синтезувати: отримані знання і комбінувати нове ціле з частин для отримання більш загальної картини роботи штабу з управління підпорядкованими підрозділами; здійснювати планування оперативно-службової діяльності, розробляти технологію та будувати моделі діяльності штабів в різних умовах обстановки; позитивні та негативні фактори в роботі органів управління органу охорони державного кордону.

Оцінювати: значимість кінцевого результату діяльності, виходячи із запропонованих внутрішніх (логічність, послідовність, ясність, обґрунтованість) і зовнішніх (підпорядкованість визначеним цілям, ефективність, способи досягнення, відповідність прийнятим стандартам, економічність) критеріїв; спроможність органів управління на етапі організації та здійснення управлінської діяльності.

ПРН-9 Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення оперативно-службової діяльності органів Державної прикордонної служби України.

Знати: порядок використання інформаційних технологій, баз даних та стандартного і спеціалізованого програмного устаткування, які використовуються для забезпечення оперативно-службової діяльності органів охорони державного кордону.

Розуміти: сутність основних принципів, методів та способів роботи за допомогою інформаційних технологій, баз даних та стандартного і спеціалізованого програмного забезпечення.

Застосовувати: методика розробки оперативно-службових документів, відповідні способи та методи в різних умовах оперативно-службової діяльності органів охорони державного кордону та регіональних управлінь.

Аналізувати: практичний досвід діяльності органів охорони державного кордону та регіональних управлінь в контексті використання інформаційних технологій, баз даних та стандартного і спеціалізованого програмного забезпечення. Встановлювати причини, що впливають на її ефективність.

Синтезувати: отримані знання та результати практичної діяльності і формувати світоглядне бачення щодо вироблення ефективних методів використання інформаційних технологій, баз даних та стандартного і спеціалізованого програмного забезпечення.

Оцінювати: результати застосування сучасних інформаційних технологій, баз даних та стандартного і спеціалізованого програмного забезпечення, а також проводити градацію різноманітних чинників, що прямо або опосередковано на них впливають.

ПРН-17 Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення

та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (у тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності) в повсякденних умовах та під час бойових дій.

Знати: теоретичні основи з забезпечення національної безпеки, методів обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи та бази даних.

Розуміти: технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних.

Застосовувати: відповідні методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних.

Аналізувати: основні тенденції розвитку методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних.

Синтезувати: окремі елементи обстановки та цілісну картину її розвитку під час обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних в різних умовах обстановки.

Оцінювати: відповідність застосування методів обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи та бази даних фактичним даним.

ПРН-19 Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, ризиків щодо діяльності органу охорони державного кордону, прогнозувати розвиток дій правопорушників, організованих злочинних угруповань та тактику дій з'єднань і частин евентуального противника на ділянці органу охорони державного кордону, рівень загрози, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

Знати: теоретичні основи з організації оперативно-службової діяльності, основні принципи оцінювання та прогнозування розвитку обстановки на ділянках органів охорони державного кордону та регіональних управлінь.

Розуміти: алгоритм прогнозу та оцінки обстановки на ділянці органу охорони державного кордону, основні аспекти формування та розвитку безпекового середовища, принципи та підходи до визначення основних загроз та ризиків.

Застосовувати: відповідні методики здійснення оперативного аналізу та прогнозування розвитку обстановки, визначені підходи до класифікації реальних та потенційних загроз безпеці державного кордону під час опрацювання висновків з оцінки обстановки.

Аналізувати: основні тенденції розвитку протиправної діяльності, встановлювати причини їх існування та проблемні питання щодо протидії організованим злочинності на ділянках органів охорони державного кордону та регіональних управлінь.

Синтезувати: окремі елементи обстановки та цілісну картину її розвитку на ділянках органів охорони державного кордону та регіональних управлінь в різних умовах в підготовку висновків з оцінки обстановки в різних умовах.

Оцінювати: відповідність висновків з оцінки обстановки на ділянці органу охорони державного кордону та регіонального управління фактичним даним.

ПРН-24 Застосовувати оперативно-тактичні розрахунки щодо спроможностей органу охорони державного кордону до виконання завдань за призначенням у всіх формах оперативно-службової діяльності, різних видах бою (бойових дій, операціях), у повсякденних умовах та при ускладненні обстановки, під час припинення (локалізації) прикордонного збройного конфлікту, прикордонних операцій, спеціальних заходів та припинення провокацій на державному кордоні.

Знати: методики та порядок проведення оперативно-тактичних розрахунків при прийнятті управлінських рішень під час підготовки до оперативно-службової діяльності на ділянках органів охорони державного кордону і регіональних управлінь, а також в процесі планування спеціальних заходів, оперативно-профілактичних заходів та прикордонних операцій.

Розуміти: значущість оперативно-тактичних розрахунків в системі організації та здійснення оперативно-службової діяльності та при підготовці до оперативно-службової діяльності, заходів реагування в різних умовах обстановки.

Застосовувати: результати оперативно-тактичних розрахунків для визначення спроможностей органу охорони державного кордону та регіонального управління щодо виконання завдань за призначенням в повсякденних умовах та при ускладненні обстановки на державному кордоні.

Аналізувати: теоретичні та наукові надбання щодо підвищення ефективності проведення оперативно-тактичних розрахунків, а також практичний досвід оперативно-службової діяльності органів охорони державного кордону та регіональних управлінь. Виявляти проблемні питання, встановлювати відмінності для підвищення ефективності прийняття управлінських рішень тактичного та оперативного характеру.

Синтезувати: генерування ідей, варіанти альтернативних рішень, отримані знання для вироблення оптимальних підходів до проведення оперативно-тактичних розрахунків, а також формування ідей щодо їх оптимізації.

Оцінювати: на підставі досвіду управлінської діяльності органів охорони державного кордону та регіональних управлінь цінність та ефективність застосування при прийнятті рішень методик оперативно-тактичних розрахунків.

ПРН-25 Аргументувати зміст рішень та планів бойових дій підрозділів механізованої (танкової) бригади, вибір способів виконання ними завдань в різних видах бою та умовах обстановки, заходи всебічного забезпечення, застосування сил та засобів старших начальників в інтересах виконання завдань бригади.

Знання: основних положень можливостей різнорідних сил та засобів і порядок їх використання, порядку організації оперативно-службової діяльності органу охорони державного кордону з урахуванням існуючої (прогнозованої) обстановки на основі комплексного використання різнорідних сил та засобів під час повсякденної охорони державного кордону, в умовах надзвичайного стану та в особливий період.

Розуміння: змісту і послідовності роботи посадових осіб підрозділів та органів щодо організації оперативно-службової діяльності в повсякденних умовах, в умовах надзвичайного стану та в особливий період.

Застосування: положень теорій управління, прикордонної безпеки, збройної боротьби, тенденції їх розвитку для вирішення практичних завдань, нормативно-правової бази щодо основних принципів функціонування підрозділів та

органів охорони державного кордону, їх сил та засобів, форм оперативно-службової діяльності, побудови охорони державного кордону на ділянці підрозділів та органів охорони державного кордону.

Аналіз: підходів щодо проведенням заходів з реалізації прийнятого рішення на підставі комплексного застосування різнорідних сил та засобів.

Синтез:отриманих завдань для організації оперативно-службової діяльності органу (підрозділу) охорони державного кордону на певний період.

Оцінювання: обстановки, прогнозування її розвитку, дій правопорушників та противника на ділянці підрозділів та органів охорони державного кордону, свої сили та засоби.

ПРН-26 Оцінювати стан бойової та мобілізаційної готовності підпорядкованих підрозділів, військової частини, визначати заходи щодо відновлення боєздатності (спроможностей до виконання завдань).

Знати: ступені бойової готовності встановленими в Державній прикордонній службі України; перелік чинників, що впливають на процес прийняття рішення; основні види та етапи процесу контролю.

Розуміти: сутність розмежування основного від другорядного в управлінні органами ДПСУ; встановлення взаємозв'язків між теорією і практикою управління органами ДПСУ.

Застосовувати: форми та методи роботи начальника штабу щодо підтримання готовності органу охорони державного кордону до виконання завдань за призначенням.

Аналізувати: основні завдання, що стоять перед органом охорони державного кордону з питань підготовки персоналу, бойової готовності, повсякденної діяльності при обмеженості у часі та ресурсах, досліджувати причинно-наслідкові зв'язки в конкретних проблемних ситуаціях, що виникають під час управління.

Синтезувати: рекомендації щодо вибору варіанту дій в умовах конкретної обстановки.

Оцінювати: відповідність висновків наявним даним, значимість кінцевого результату діяльності.

ВИКЛАДАЧ: згідно форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри національної безпеки та управління.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																Форми підсумкового контролю							
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік		
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	модульний контроль	підсумковий контроль	-----	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання					курсова робота	ІРГР
1	2	4	120	70	4	28	10	28							10		10						40			
2	3	3	90	60	8	16	10	22						4	10		10						40		+	
Усього за дисципліну		7	210	130	12	50	20	44						4	20								60			

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СЛУХАЧАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	МК1.1; МК1.2; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1.
ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях в умовах неповної/недостатньої інформації, суперечливих вимог та зміни умов обстановки.	МК1.1; МК1.2; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.5.
ЗК-7	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації та зміні правового режиму в державі.	МК1.1; МК1.2; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1.
ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах.	МК1.1; МК1.2; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.5.
ЗК-10	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у правоохоронній сфері.	МК1.1; МК1.2; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності		
СК-1	Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального та процесуального права у професійній діяльності, та розробляти оперативно-службові та бойові документи	МК1.1; МК1.2; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.5.
СК-4	Спроможність організувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності, а також організувати оперативно-розшукову діяльність органу охорони державного кордону	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1.
СК-8	Здатність оцінювати обстановку на ділянці відповідальності, визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організувати підлеглих до їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань у різних умовах обстановки	МК1.1; МК1.2; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.5.
СК-10	Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час вирішення професійних (наукових) завдань, формувати та застосовувати сучасні системи підтримки прийняття рішень	МК1.1; МК2.1; МК4.1.
СК-11	Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності та здатність до діяльності в системі інтегрованого управління кордонами	МК1.1; МК2.1; МК3.5; МК4.1.

Шифр	Компетентність	Методи контролю
СК-18	Здатність ефективно виконувати функції управління органами охорони державного кордону, визначати раціональні параметри оперативно-службової діяльності органу охорони державного кордону.	МК1.1; МК1.2; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.5.
СК-21	Здатність здійснювати планування застосування підрозділів механізованої (танкової) бригади в різних видах бою та умовах обстановки	МК1.1; МК2.1; МК3.5.
СК-22	Здатність підтримувати бойову та мобілізаційну готовність підпорядкованих підрозділів, військової частини, вживати заходів щодо відновлення боєздатності (спроможностей до виконання завдань)	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК4.1.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СЛУХАЧАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-2	Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, координацію дій угрупованнями військ (сил) під час виконання завдань захисту державного кордону, організувати і планувати роботу прикордонно-представницького апарату в інтересах охорони державного кордону, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності; між підрозділами органу охорони державного кордону, з підрозділами та частинами інших військових формувань, у тому числі іноземними.	МН1.1; МН1.3; МН1.4; МН1.5.	МК1.1; МК2.1; МК3.5; МК4.1.
ПРН-3	Організувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність, оперативно-службову діяльність органу охорони державного кордону, комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, а також ефективного застосування сил і засобів у різних умовах обстановки.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН3.1; МН3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК4.1; МК4.5.

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-4	Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН3.1; МН3.3.	МК1.1; МК1.2; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.5.
ПРН-5	Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.	МН1.5.	МК2.1; МК4.1.
ПРН-7	Оцінювати і забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом, органом охорони державного кордону щодо повсякденної та оперативно-службової діяльності в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, оперативно-службові та бойові документи щодо управління органом охорони державного кордону та частинами і з'єднаннями Збройних Сил України, робити усні та письмові звіти та доповіді.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.3.	МК1.1; МК1.2; МК1.6; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.5.
ПРН-9	Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення оперативно-службової діяльності органів Державної прикордонної служби України.	МН1.5; МН3.3.	МК1.1; МК2.1; МК4.1.
ПРН-17	Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (у тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності) в повсякденних умовах та під час бойових дій.	МН1.1; МН1.3; МН1.5; МН3.3.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК3.5; МК4.1.
ПРН-19	Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, ризиків щодо діяльності органу охорони державного кордону, прогнозувати	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1;	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.5; МК4.1.

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
	розвиток дій правопорушників, організованих злочинних угруповань та тактику дій з'єднань і частин евентуального противника на ділянці органу охорони державного кордону, рівень загрози, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.	МН3.3.	
ПРН-24	Застосовувати оперативно-тактичні розрахунки щодо спроможностей органу охорони державного кордону до виконання завдань за призначенням у всіх формах оперативно-службової діяльності, різних видах бою (бойових дій, операціях), у повсякденних умовах та при ускладненні обстановки, під час припинення (локалізації) прикордонного збройного конфлікту, прикордонних операцій, спеціальних заходів та припинення провокацій на державному кордоні.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.10; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.5.
ПРН-25	Аргументувати зміст рішень та планів бойових дій підрозділів механізованої (танкової) бригади, вибір способів виконання ними завдань в різних видах бою та умовах обстановки, заходи всебічного забезпечення, застосування сил та засобів старших начальників в інтересах виконання завдань бригади.	МН1.5; МН3.3.	МК1.1; МК2.1; МК4.1.
ПРН-26	Оцінювати стан бойової та мобілізаційної готовності підпорядкованих підрозділів, військової частини, визначати заходи щодо відновлення боєздатності (спроможностей до виконання завдань).	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.5.	МК1.1; МК2.1; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Запланована кількість аудиторного навантаження – 130 годин

№ тем и	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин																			Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19				20
1	Основи діяльності штабів органів Державної прикордонної служби.	8	Л 2	Гз 2	Гз 4																	01	1/1Л(2); 1/2Гз(2); 1/3Гз(4); 2/1Гз(2);	10	
2	Оперативно-службові документи, що розробляються штабом органів Державної прикордонної служби.	18	Гз 2	Гз 2		Пз 4	Гз 2	Гз 2		Пз 6												02	2/2Гз(2); 2/4Пз(4); 2/5Гз(2); 2/6Гз(2); 2/8Пз(6);	16	
3	Робота штабу прикордонного загону під час виконання завдань оперативно-службової діяльності.	20	Гз 4	Гз 2	Л 2		Пз 2	Пз 2				Гз 2	Гз 2	Гз 2	Гз 2								03	3/1Гз(4); 3/2Гз(2); 3/3Л(2); 3/5Пз(2); 3/6Пз(2); 3/10Гз(2); 3/11Гз(2); 3/12Гз(2); 3/13Гз(2);	20
4	Робота штабу прикордонного загону щодо підготовки та керівництва	24	Пз 4	Гв 4	Пз 2	Гв 4	Гв 2	Пз 6	Пз 2													04	4/1Пз(4); 4/2Гв(4); 4/3Пз(2); 4/4Гв(4); 4/5Гв(2);	16	

№ тем и	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин																			Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
	оперативно-службовою діяльністю. КОТЗ 1 ДПС																					05	4/6Пз(6); 4/7Пз(2);	8

№ тем и	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин																			Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
4	Робота штабу прикордонного загону щодо підготовки та керівництва оперативно-службовою діяльністю. КОТЗ 2 ДПС	10									Пз 2	Пз 2				Пз 2	Пв 2		Пз 2			09	4/9Пз(2); 4/10Пз(2); 4/13Пз(2); 4/14Пз(2); 4/16Пз(2);	10
5	Робота штабу прикордонного загону в умовах ускладнення обстановки.	20	Гз 2	Гз 2		Гз 4		Л 2	Гз 2	Л 2	Гз 2	Гз 2	Гз 2									10	5/1Гз(2); 5/2Гз(2); 5/4Гз(4); 5/6Л(2); 5/7Гз(2); 5/8Л(2); 5/9Гз(2); 5/10Гз(2); 5/11Гз(2).	20

№ тем и	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин																	Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17				18	19
6	Основи роботи штабу регіонального управління Державної прикордонної служби України.	4	Л 2	Л 2																		11	6/1Л(2); 6/2Л(2); 7/1Гв(6); 7/2Пз(6);	16
7	Робота штабу прикордонного загону під час виконання завдань оперативно-службової діяльності	22	Гв 6	Пз 6	Пз 6	Гв 4																12	7/3Пз(6); 7/4 Гв(4);	10
Диференційований залік		4																				12	ДЗ(4)	4
Всього		60																				Всього		60

Лекція	–	Л	Групові вправи	–	Гв	Курсова, дипломна робота (проект)	–	Кдр
Практичне заняття	–	Пз	Тактико-стройове заняття	–	Тсз	Залік	–	З
Лабораторне заняття	–	Лз	Рольова гра	–	Рг	Диференційований залік	–	Дз
Групові заняття	–	Гз	Ділова гра	–	Дг	Екзамен	–	Е
Семінарське заняття	–	Сз	Контрольна робота	–	Кр	Заняття, що обов'язкове для оцінювання	–	5/3Пз(2)
Індивідуальне заняття	–	Із	Модульний контроль	–	Мк			

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
1 курс					
2 семестр					
1			8-0-4	Основи діяльності штабів органів Державної прикордонної служби.	
	1	лекція	2	Основи діяльності штабів органів Державної прикордонної служби. <u>Навчальні питання:</u> 1. Предмет, роль, місце дисципліни у підготовці слухачів. 2. Структура та основні завдання штабів. 3. Взаємовідносини штабів з іншими органами управління.	[1.1];[1.2]; [1.10];[2.2]; [1.12];[1.29].
	2	групове заняття	2	Робота штабу органу Державної прикордонної служби щодо проведення оперативно-тактичних розрахунків в ході підготовки до оперативно-службової діяльності в наступному календарному році. <u>Навчальні питання:</u> 1. Основні поняття та порядок роботи під час проведення оперативно-тактичних розрахунків. 2. Методика проведення оперативно – тактичних розрахунків з визначення складності обстановки, напрямків зосередження основних зусиль.	[1.10];[2.1]; [2.2], [3.2].
	3	групове заняття	4	Робота штабу органу Державної прикордонної служби по проведенню оперативно-тактичних розрахунків в ході підготовки до проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників законодавства з прикордонних питань. <u>Навчальні питання:</u> 1. Методика проведення оперативно-тактичних розрахунків з визначення необхідних сил та засобів на проведення спеціальних заходів. 2. Методика проведення оперативно-тактичних розрахунків щодо розподілу наявних сил та засобів на проведення спеціальних заходів..	[1.10];[2.1]; [2.2], [3.2].
		самостійна робота	4	Структура та основні завдання підрозділів штабу органу Державної прикордонної служби. <u>Навчальні питання:</u> 1. Структура та основні завдання підрозділів штабу прикордонного загону.	[1.1];[1.2]; [1.10];[2.2]; [1.12];[1.29].

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
2			18-0-2	Оперативно-службові документи, що розробляються штабом органів Державної прикордонної служби.	
	1	групове заняття	2	Оперативно-службові документи, що розробляються штабом органів Державної прикордонної служби. <u>Навчальні питання:</u> 1. Класифікація оперативно-службових документів. 2. Загальні вимоги щодо розробки оперативно-службових документів.	[1.9]; [1.17]; [1.20];[1.38]; [1.41].
	2	групове заняття	2	Правила розробки і оформлення текстових оперативно-службових документів, створених у паперовій (електронній) формі. <u>Навчальні питання:</u> 1. Правила розробки документів, створених у паперовій (електронній) формі . 2. Оформлення документів, створених у паперовій (електронній) формі.	[1.9]; [1.17]; [1.20];[1.38]; [1.41].
	4	практичне заняття	4	Розробка оперативно-службових документів. <u>Навчальні питання:</u> 1. Розробка текстового оперативно-службового документу.	[1.9]; [1.17]; [1.20];[1.38]; [1.41].
	5	групове заняття	2	Правила розробки і оформлення графічних оперативно-службових документів. <u>Навчальні питання:</u> 1. Правила розробки графічних оперативно-службових документів. 2. Оформлення графічних оперативно-службових документів.	[1.9]; [1.17]; [1.20];[1.38]; [1.32];[1.41].
	6	групове заняття	2	Графічні умовні позначення, які використовуються для оформлення графічних оперативно-службових документів. <u>Навчальні питання:</u> 1. Вимоги до побудови графічних умовних знаків. 2. Оперативні (тактичні) умовні знаки, які використовуються для оформлення графічних оперативно-службових документів.	[1.9]; [1.17]; [1.20];[1.38]; [1.32];[1.41].
	8	практичне заняття	6	Розробка графічного оперативно-службового документу. <u>Навчальні питання:</u> 1. Розробка графічної частини (нанесення умовних знаків) оперативно-службового документу.	[1.9]; [1.10]; [1.17];[1.20]; [1.32];[1.38]; [1.41].
		самостійна робота	2	Приймання, розгляд і реєстрація документів. <u>Навчальні питання:</u>	[1.9]; [1.10]; [2.2]; [1.41].

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				1. Приймання документів. 2. Реєстрація документів. 3. Порядок обліку і розгляду документів.	
3			20-10-16	Робота штабу прикордонного загону під час виконання завдань оперативно-службової діяльності.	
	1	групове заняття	4	Робота штабу прикордонного загону з підготовки до оперативно-службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Порядок роботи штабу прикордонного загону з підготовки до оперативно-службової діяльності. 2. Робота штабу прикордонного загону під час прийняття рішення на здійснення оперативно-службової діяльності. 3. Основні документи які розробляються штабом прикордонного загону в ході підготовки до оперативно-службової діяльності в наступному календарному році або іншому періоді.	[1.18];[1.42]; [1.44];[2.2]; [1.10].
	2	групове заняття	2	Методика підготовки та роботи груп в підрозділах прикордонного загону. <u>Навчальні питання:</u> 1. Підготовка груп до роботи в підрозділах. 2. Документи, що розробляються для організації роботи груп в підрозділах. 3. Алгоритм роботи групи в підрозділі охорони кордону.	[1.10];[2.2]; [1.18];[1.44]; [1.40];[1.45]; [2.1].
	3	лекція	2	Основи роботи штабу прикордонного загону з оцінки обстановки та формування висновків для прийняття рішення на здійснення оперативно-службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Методологія оцінювання обстановки на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону. 2. Методологія аналізу ризиків в Державній прикордонній службі України.	[1.10];[1.11]; [1.14];[1.16]; [1.18];[1.44]; [2.2]; [1.36]; [1.37];[2.3]; [3.3];[3.4]; [3.5].
	5	практичне заняття	2	Робота штабу прикордонного загону з оцінки обстановки під час прийняття рішення на здійснення оперативно-службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Практика оцінювання обстановки під час підготовки до оперативно-службової діяльності.	[1.10];[1.11]; [1.14];[1.16]; [1.18];[1.44]; [2.2]; [1.36]; [1.37];[2.3];

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
					[3.3];[3.4]; [3.5].
	6	практичне заняття	2	Робота штабу прикордонного загону щодо формування висновків з оцінки обстановки під час прийняття рішення на здійснення оперативно-службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Практика формування висновків з оцінки обстановки під час підготовки до оперативно-службової діяльності.	[1.10];[1.11]; [1.14];[1.16]; [1.18];[1.44]; [2.2]; [1.36]; [1.37];[2.3]; [3.3];[3.4]; [3.5].
	10	групове заняття	2	Робота штабу прикордонного загону під час ускладнення обстановки на державному кордоні. <u>Навчальні питання:</u> 1. Робота штабу прикордонного загону під час посиленої охорони державного кордону. 2. Робота штабу прикордонного загону під час проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників.	[1.10];[1.11]; [1.16];[1.18]; [1.44];[2.1]; [2.2]
	11	групове заняття	2	Робота штабу прикордонного загону з оцінки обстановки та формування висновків під час посиленої охорони ДК та проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників. <u>Навчальні питання:</u> 1. Параметри обстановки під час посиленої охорони державного кордону та методика їх оцінювання. Формування висновків. 2. Оцінка обстановки та формування висновків під час планування спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників.	[1.10];[1.11]; [1.14];[1.16]; [1.18];[1.44]; [2.2]; [1.36]; [1.37];[2.3]; [3.3];[3.4]; [3.5].
	12	групове заняття Г	2	Робота штабу прикордонного загону з організації роботи пунктів управління. <u>Навчальні питання:</u> 1. Пункти управління ПРИКЗ та вимоги до них. 2. Організація роботи на пунктах управління.	[1.21];[1.28]; [1.39].
	13	групове заняття Г	2	Робота штабу прикордонного загону щодо планування та застосування сил та засобів реагування на зміни обстановки. <u>Навчальні питання:</u>	[1.26]; [1.39].

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				1.Робота штабу прикордонного загону щодо планування сил та засобів реагування на зміни обстановки. 2.Повноваження посадових осіб Державної прикордонної служби України щодо прийняття рішення на приведення їх в готовність та застосування.	
		самостійна робота	4	Робота штабу прикордонного загону щодо організації взаємодії. <u>Навчальні питання:</u> 1.Робота штабу прикордонного загону щодо організації взаємодії. 2.Зміст та порядок розробки планів взаємодії та планової таблиці взаємодії.	[1.10];[1.18]; [1.33];[1.34]; [1.35];[1.42]; [1.44];[2.2].
		самостійна робота	4	Зміст та порядок розробки пропозицій до рішення начальника прикордонного загону на здійснення оперативно-службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Робота посадових осіб штабу прикордонного загону при підготовці пропозицій до рішення начальника прикордонного загону на здійснення оперативно-службової діяльності.	[1.10];[1.18]; [1.44];[2.1]; [2.2].
		індивідуальне завдання (конспект з теми)	2	Система планування в Державній прикордонній службі України. <u>Навчальні питання</u> 1. Загальні положення щодо здійснення планування в Державній прикордонній службі України. 2. Планувальні документи, що розробляються в органах управління Державної прикордонної служби України.	[1.15]
		індивідуальне завдання (конспект з теми)	2	Методика розподілу сил та засобів на пунктах управління для виконання типових завдань з охорони державного кордону <u>Навчальні питання</u> 1.Методика розподілу сил та засобів по пунктах управління. 2.Розробка розрахунку сил та засобів по пунктах управління.	[1.21];[1.28]; [2.1]; [2.2].
		індивідуальне завдання (конспект з теми)	4	Розробка пропозицій до рішення начальника прикордонного загону на здійснення оперативно-службової діяльності під час посиленої охорони державного кордону. <u>Навчальні питання:</u> 1.Робота посадових осіб штабу прикордонного загону при підготовці пропозицій до рішення начальника прикордонного загону на здійснення оперативно-службової діяльності під час посиленої охорони державного	[1.10];[1.11]; [1.16];[1.18]; [1.44];[2.2].

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				кордону.	
		індивідуальне завдання (конспект з теми)	2	Розробка річного плану основних заходів органу охорони державного кордону. <u>Навчальні питання:</u> 1. Розробка річного плану основних заходів органу охорони державного кордону. 2. Розробка додатку до річного плану основних заходів органу охорони державного кордону.	[1.15].
		самостійна робота	4	Робота штабу прикордонного загону з організації діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону. <u>Навчальні питання:</u> 1.Планування підготовки членів громадських формувань та їх залучення до охорони державного кордону.	[1.5];[1,19].
		самостійна робота	4	Робота штабу прикордонного загону з організації діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби. <u>Навчальні питання:</u> 1.Робота штабу прикордонного загону з організації діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби.	[1.13].
Комплексна оперативно-тактична задача № 1-ДПС: Організація оперативно-службової діяльності на ділянці прикордонного загону					
4			24-0-16	Робота штабу прикордонного загону щодо підготовки та керівництва оперативно-службовою діяльністю.	
	1	практичне заняття Т	4	Робота штабу прикордонного загону з з'ясування завдання в ході підготовки до оперативно-службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1.Розробка розрахунку часу та План-графіку проведення заходів II етапу підготовки до оперативно-службової діяльності. 2. Доповідь та обґрунтування розрахунку часу та План-графіку проведення заходів II етапу підготовки до оперативно-службової діяльності.	Тактичне завдання для КОТЗ 1-ДПС [1.10];[1.11]; [1.16];[1.18]; [1.44];[2.1]; [2.2].
	2	групова вправа	4	Робота штабу щодо підготовки груп (експертів) у підрозділах охорони державного кордону.	Тактичне завдання

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		Г		<u>Навчальні питання:</u> 1. Розробка документів та підготовка складу груп (експертів) до роботи в підрозділах охорони державного кордону. 2. Порядок роботи груп (експертів) в підрозділах охорони державного кордону.	для КОТЗ 1-ДПС [1.10];[1.18]; [1.40];[1.42]; [1.44];[1.45]; [2.1]; [2.2].
	3	практичне заняття Г	2	Робота штабу прикордонного загону з оцінки обстановки та формування висновків під час підготовки до оперативно-службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Оцінка обстановки під час підготовки до оперативно-службової діяльності. 2. Формування висновків під час підготовки до оперативно-службової діяльності.	Тактичне завдання для КОТЗ 1-ДПС [1.10];[1.14]; [1.16];[1.18]; [1.44];[2.2]; [1.36];[1.37]; [2.3];[3.3]; [3.4];[3.5].
	4	групова вправа Г	4	Робота штабу прикордонного загону щодо розробки пропозицій до рішення на здійснення оперативно-службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Проведення розрахунків для обґрунтування пропозицій штабу до рішення на здійснення оперативно-службової діяльності. 2. Формування пропозицій штабу до рішення на здійснення оперативно-службової діяльності.	Тактичне завдання для КОТЗ 1-ДПС [1.10];[1.11]; [1.16];[1.18]; [1.44];[2.1]; [2.2].
	5	групова вправа Г	2	Доповідь пропозицій штабу прикордонного загону до рішення на здійснення оперативно-службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Доповідь пропозицій штабу до рішення начальника прикордонного загону на здійснення оперативно-службової діяльності.	Тактичне завдання для КОТЗ 1-ДПС [1.10];[1.11]; [1.16];[1.18]; [1.44];[2.2].
	6	практичне	6	Розробка плану оперативно – службової діяльності прикордонного загону.	Тактичне

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		заняття Т		<u>Навчальні питання:</u> 1. Розробка та оформлення графічної частини плану оперативно – службової діяльності. 2. Розробка та оформлення пояснювальної записки.	завдання для КОТЗ 1-ДПС [1.10];[1.17]; [1.20];[1.32]; [1.38];[2.2].
	7	практичне заняття Т	2	Розробка документів з питань організації оперативно-службової діяльності прикордонного загону. <u>Навчальні питання:</u> 1. Розробка наказу «Про організацію оперативно-службової діяльності».	Тактичне завдання для КОТЗ 1-ДПС [1.9];[1.41]; [2.2].
		самостійна робота	4	Розробка планів взаємодії. <u>Навчальні питання:</u> 1. Зміст та порядок розробки плану взаємодії з частинами та підрозділами збройних сил України. 2. Особливості розробки плану взаємодії з структурними підрозділами МВС.	[1.10];[1.18]; [1.33];[1.34]; [1.35];[1.42]; [1.44];[2.2].
		самостійна робота	4	Робота штабу щодо контролю за виконанням поставлених завдань. <u>Навчальні питання:</u> 1. Сутність та зміст роботи штабу щодо контролю за виконанням поставлених завдань. 2. Організація роботи в підрозділах офіцерів управління прикордонного загону.	[1.10];[2.2].
		самостійна робота	4	Методика визначення та закріплення ділянок (секторів) відповідальності за дільничними інспекторами прикордонної служби. <u>Навчальні питання:</u> 1. Розрахунок та визначення меж ділянки (сектору) відповідальності дільничного інспектора прикордонної служби. 2. Зміст та порядок розробки наказу про закріплення дільничних інспекторів прикордонної служби за ділянками (секторами) відповідальності.	[1.13]
		самостійна робота	4	Зміст та порядок розробки документів по взаємодії. <u>Навчальні питання:</u> 1. Документи, що розробляються штабом прикордонного загону для організації	[1.10];[1.18]; [1.33];[1.34]; [1.35];[1.42];

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				взаємодії з взаємодіючими органами. 2. Зміст та порядок розробки планової таблиці взаємодії.	[1.44];[2.2].
Разом за 2 семестр			70-10-40		
Разом за 1 курс			70-10-40		
2 курс					
3 семестр					
Комплексна оперативно-тактична задача № 2-ДПС: Організація оперативно-службової діяльності прикордонного загону в різних умовах.					
4			10-0-6	Робота штабу прикордонного загону щодо підготовки та керівництва оперативно-службовою діяльністю.	
	9	практичне заняття Т	2	Робота штабу прикордонного загону з оцінки обстановки та формування висновків під час посиленої охорони ДК. <i>Навчальні питання:</i> 1. Оцінка обстановки та формування висновків під час посиленої охорони ДК.	Тактичне завдання для КОТЗ 1-ДПС [1.10];[1.11]; [1.14];[1.16]; [1.18];[1.44]; [2.2]; [1.36]; [1.37];[2.3]; [3.3];[3.4]; [3.5].
	10	практичне заняття Т	2	Робота штабу щодо розробки пропозицій на посилену охорону державного кордону. <i>Навчальні питання:</i> 1. Проведення розрахунків для обґрунтування пропозицій штабу на посилену охорону кордону. 2. Підготовка пропозицій штабу для прийняття рішення на посилену охорону кордону.	Тактичне завдання для КОТЗ 1-ДПС [1.10];[1.11]; [1.16];[2.1]; [2.2].
	13	практичне заняття Т	2	Робота штабу прикордонного загону з оцінки обстановки та формування висновків під час проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників. <i>Навчальні питання:</i>	Тактичне завдання для КОТЗ 1-ДПС

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				1. Оцінка обстановки та формування висновків під час планування спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників.	[1.10];[1.11]; [1.14];[1.16]; [1.18];[1.44]; [2.2]; [1.36]; [1.37];[2.3]; [3.3];[3.4]; [3.5].
	14	практичне заняття Т	2	Робота штабу прикордонного загону під час прийняття рішення на проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників. <i>Навчальні питання:</i> 1. Проведення оперативно-тактичних розрахунків для прийняття рішення на проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників. 2. Підготовка пропозицій начальника штабу для прийняття рішення на проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників.	Тактичне завдання для КОТЗ 1-ДПС [1.10];[1.11]; [1.16];[2.1]; [2.2].
	16	практичне заняття Т	2	Оформлення рішення начальника органу охорони державного кордону на проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників. <i>Навчальні питання:</i> 1. Оформлення графічної частини рішення на проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників. 2. Розробка пояснювальної записки до рішення на проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників.	Тактичне завдання для КОТЗ 1-ДПС [1.10];[1.17]; [1.20];[1.32]; [1.38];[2.2].
		самостійна робота	2	Особливості роботи штабу з підготовки до оперативно – службової діяльності в різних фізико - географічних умовах. <i>Навчальні питання:</i> 1.Особливості роботи штабу з підготовки оперативно – службової діяльності в різних фізико географічних умовах.	[1.10];[1.16]; [1.18];[1.44]; [2.1];[2.2].
		самостійна робота	2	Особливості роботи органів управління при використанні підрозділів морської охорони та авіації. <i>Навчальні питання:</i> 1. Особливості роботи органів управління при використанні підрозділів морської охорони та авіації.	[1.10]; [2.2]
		самостійна	2	Особливості роботи штабу прикордонного загону під час підготовки до	

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		робота		оперативно-службової діяльності на морській ділянці. <i>Навчальні питання:</i> 1. Особливості роботи штабу прикордонного загону в процесі прийняття рішення на оперативно-службову діяльність на морській ділянці. 2. Особливості організації взаємодії на морській ділянці державного кордону.	[1.10];[1.16]; [1.18];[1.44]; [2.1];[2.2].
5			20-4-10	Робота штабу прикордонного загону в умовах ускладнення обстановки.	
	1	групове заняття	2	Робота штабу прикордонного загону з питань організації заходів з територіальної оборони в ході оперативно – службової діяльності. <i>Навчальні питання:</i> 1. Визначення завдань підрозділам прикордонного загону та приданим силам та засобам в заходах територіальної оборони. 2. Координація діяльності підрозділів інших військових формувань та правоохоронних органів щодо захисту державного кордону.	[1.3]; [1.8]; [1.30];[1.46].
	2	групове заняття	2	Робота штабу прикордонного загону в ході організації оперативно – службової діяльності в умовах ускладнення обстановки. <i>Навчальні питання:</i> 1. Типові кризові ситуації, які можуть виникнути на ділянці прикордонного загону. 2. Особливості роботи штабу прикордонного загону в умовах ускладнення обстановки.	[1.4];[1.6]; [1.10];[1.11]; [1.27];[1.46]; [2.2].
	4	групове заняття	4	Робота штабу прикордонного загону щодо підготовки маршу резерву та в ході його здійснення. <i>Навчальні питання:</i> 1. Робота штабу прикордонного загону з підготовки маршу. 2. Розрахунок маршу. 3. Управління підрозділами під час маршу.	[2.1];[2.2].
	6	лекція	2	Робота штабу прикордонного загону з оцінки обстановки та формування висновків в ході організації оперативно – службової діяльності в умовах ускладнення. <i>Навчальні питання:</i> 1. Умови та фактори ускладнення обстановки. 2.Методика роботи штабу прикордонного загону під час оцінювання	[1.10];[1.11]; [1.14];[1.16]; [2.2]; [1.36]; [1.37];[2.3]; [3.3];[3.4]; [3.5].

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				обстановки в умовах її в умовах ускладнення.	
	7	групове заняття	2	Робота штабу прикордонного загону з припинення збройних та інших провокацій на державному кордоні. <u>Навчальні питання:</u> 1. Робота штабу щодо планування припинення провокацій на державному кордоні. 1. Зміст та порядок розробки плану припинення провокацій на державному кордоні.	[1.10];[1.11]; [2.1]; [2.2].
	8	лекція	2	Робота штабу прикордонного загону з оцінки обстановки для виконання завдань щодо припинення збройних та інших провокацій на державному кордоні. <u>Навчальні питання:</u> 1.Методика роботи штабу прикордонного загону щодо оцінки обстановки під час виконання завдань припинення провокацій на державному кордоні. 2.Методика роботи штабу прикордонного загону щодо оцінки обстановки під час виконання завдань з протидії ДРГ.	[1.10];[1.11]; [1.14];[1.16]; [2.2]; [1.36]; [1.37];[2.3]; [3.3];[3.4]; [3.5].
	9	групове заняття	2	Робота штабу прикордонного загону щодо планування та організації пошуку та ліквідації ДРГ. <u>Навчальні питання:</u> 1. Робота штабу щодо планування пошуку та ліквідації ДРГ. 2. Робота штабу в ході пошуку та ліквідації ДРГ.	[1.10];[1.11]; [2.1]; [2.2].
	10	групове заняття	2	Робота штабу прикордонного загону з оцінки обстановки та формування висновків в умовах виникнення надзвичайних ситуацій. <u>Навчальні питання:</u> 1. Умови та фактори виникнення надзвичайних ситуацій. 2.Методика роботи штабу прикордонного загону щодо оцінювання обстановки в умовах виникнення надзвичайних ситуацій.	[1.10];[1.11]; [1.14];[1.16]; [2.2]; [1.36]; [1.37];[2.3]; [3.3];[3.4]; [3.5].
	11	групове заняття	2	Робота штабу прикордонного загону щодо планування та організації оперативно-службової діяльності в умовах виникнення надзвичайних ситуацій. <u>Навчальні питання:</u> 1. Робота штабу щодо організації оперативно-службової діяльності в умовах	[1.10];[1.11]; [2.1]; [2.2].

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				виникнення надзвичайних ситуацій. 2. Зміст та порядок розробки плану реагування на надзвичайні ситуації.	
		індивідуальне завдання (конспект з теми)	4	Використання резервів начальника прикордонного загону під час здійснення оперативно – службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Склад, можливості та завдання резервів начальника прикордонного загону. 2. Застосування резервів прикордонного загону при ускладненні обстановки. 3. Зміст та порядок розробки основних документів щодо використання сил та засобів.	[1.26]; [1.39].
		самостійна робота	2	Підготовка маршруту резерву прикордонного загону. <u>Навчальні питання:</u> 2. Проведення розрахунку маршруту резерву прикордонного загону. 3. Оформлення рішення на маршрут резерву прикордонного загону.	[2.1];[2.2].
		самостійна робота	2	Управління силами та засобами під час ускладнення обстановки на державному кордоні. <u>Навчальні питання:</u> 1. Управління силами та засобами під час ускладнення обстановки на державному кордоні.	[1.10], [2.2].
		самостійна робота	2	Робота штабу прикордонного загону щодо планування та організації оперативно-службової діяльності в умовах виникнення надзвичайних ситуацій. <u>Навчальні питання:</u> 1. Робота штабу щодо організації оперативно-службової діяльності в умовах виникнення надзвичайних ситуацій. 2. Зміст та порядок розробки плану реагування на надзвичайні ситуації.	[1.10];[1.11]; [1.27];[1.46]; [2.2].
		самостійна робота	2	Робота відділу аналітичного забезпечення та поточного планування штабу прикордонного загону при ускладненні обстановки та виникненні кризової ситуації. <u>Навчальні питання:</u> 1. Робота відділу аналітичного забезпечення та поточного планування при ускладненні обстановки та виникненні кризової ситуації.	[1.10];[1.11]; [1.27];[1.46]; [2.2].

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		самостійна робота	2	Робота відділу прикордонної служби штабу прикордонного загону при ускладненні обстановки та виникненні кризової ситуації. <u>Навчальні питання:</u> 1.Робота відділу прикордонної служби штабу прикордонного загону при ускладненні обстановки та виникненні кризової ситуації.	[1.10];[1.11]; [1.27];[1.46]; [2.2].
6			4-6-4	Основи роботи штабу регіонального управління Державної прикордонної служби України.	
	1	лекція	2	Склад та завдання штабу регіонального управління Державної прикордонної служби України. <u>Навчальні питання:</u> 1.Призначення, основні завдання та організаційна структура штабу регіонального управління Державної прикордонної служби України. 2.Права та обов'язки структурних підрозділів штабу регіонального управління.	[1.12];[1.24]; [1.25].
	2	лекція	2	Робота штабу регіонального управління з оцінки обстановки та формування висновків під час прийняття рішення на здійснення оперативно-службової діяльності в наступному календарному році або іншому періоді. <u>Навчальні питання:</u> 1.Методика оцінювання обстановки під час прийняття рішення на здійснення оперативно-службової діяльності в наступному календарному році. 2. Робота штабу щодо формування висновків з оцінювання обстановки.	[1.24];[1.25]; [1.14];[1.18] [1.36];[1.37]; [2.3];[3.3]; [3.4];[3.5].
		індивідуальне завдання (конспект з теми)	2	Використання резервів начальника регіонального управління під час здійснення оперативно – службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Склад, можливості та завдання резервів начальника регіонального управління. 2. Застосування резервів начальника регіонального управління при ускладненні обстановки.	[1.26]; [1.39].
		індивідуальне завдання (конспект з теми)	4	Робота штабу регіонального управління Державної прикордонної служби України з підготовки до оперативно-службових дій. <u>Навчальні питання:</u> 1.Робота штабу регіонального управління з підготовки до оперативно –	[1.18]; [1.11]; [2.1].

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				службової діяльності. 2. Робота штабу регіонального управління під час планування прикордонних операцій та оперативно – профілактичних заходів.	
		самостійна робота	2	Документи, що розробляються штабом регіонального управління при плануванні та проведенні прикордонної операції та оперативно – профілактичних заходів. <u>Навчальні питання:</u> 1. Сутність, зміст та порядок розробки розпорядчих та планувальних документів. 2. Документи, що розробляються для організації взаємодії та управління.	[1.11]; [1.42].
		самостійна робота	2	Робота структурних підрозділів штабу регіонального управління при плануванні та в ході проведення прикордонної операції. <u>Навчальні питання:</u> 1. Робота структурних підрозділів штабу регіонального управління при плануванні та в ході проведення прикордонної операції. 2. Проведення оперативно – тактичних розрахунків.	[1.11];[1.25].
7		Спільне штабне тренування	22-0-0	Робота штабу прикордонного загону під час виконання завдань оперативно-службової діяльності	
	1	групова вправа	6	Робота штабу прикордонного загону з підготовки до оперативно-службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Розробка розрахунку часу(Плану-графіку) проведення заходів з підготовки до оперативно-службової діяльності. 2. Підготовка пропозицій штабу до рішення на здійснення оперативно-службової діяльності.	Тактичне завдання для проведення СШТ
	2	практичне заняття	6	Розробка основних документів з підготовки до оперативно – службової діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Розробка плану оперативно – службової діяльності прикордонного загону.	Тактичне завдання для проведення СШТ
	3	практичне заняття	6	Робота штабу прикордонного загону з планування спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників.	Тактичне завдання

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				<i>Навчальні питання:</i> 1. Проведення оперативно-тактичних розрахунків та підготовка пропозицій на проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників. 2. Оформлення графічної частини рішення на проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників.	для проведення СШТ
	4	групова вправа	4	Робота штабу прикордонного загону в ході проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників та після їх завершення. <i>Навчальні питання:</i> 1. Управління діями підрозділів під час проведення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників. 2. Робота штабу прикордонного загону після завершення спеціальних заходів щодо пошуку правопорушників.	Тактичне завдання для проведення СШТ
Диференційований залік			4		
Разом за 3 семестр			60-10-20		
Разом за 2 курс			60-10-20		
Усього за дисципліну			130-20-60		

ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

- 1.1. Закон України від 04 листопада 1996 року «Про державний кордон України».
- 1.2. Закон України від 03 квітня 2003 року «Про Державну прикордонну службу України».
- 1.3. Закон України від 06 грудня 1991 року «Про оборону України».
- 1.4. Закон України від 16 березня 2000 року «Про правовий режим надзвичайного стану».
- 1.5. Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону».
- 1.6. Закон України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 10).
- 1.7. Стратегія інтегрованого управління кордонами, схвалена розпорядженням КМУ від 24 липня 2019 р. № 687р.
- 1.8. Рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегію воєнної безпеки України» введено в дію Указом Президента України від 25 березня 2021 року №121/2021.
- 1.9. Типова інструкція з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади, затверджена постановою Кабінету міністрів України № 55 від 17.01.2018.
- 1.10. Статут Державної прикордонної служби з охорони державного кордону України, частина 1, прикордонний загін (проект), Хмельницький – 2004 рік.
- 1.11. Методичні рекомендації штабам органів (підрозділів) охорони з організації роботи під час ускладнення обстановки, АДПСУ, м. Київ, 2007 рік.
- 1.12. Типова організаційно – штатна структура Державної прикордонної служби України.
- 1.13. Наказ МВС України № 396 від 15.05.2018 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05 червня 2018 року за № 671/32123.
- 1.14. Інструкція з аналізу ризиків у Державній прикордонній службі України, затверджена наказом АДПС України № 1035 від 28.12.2009.
- 1.15. Наказ Адміністрації ДПС України № 115 від 11.11.2020 «Про затвердження Методичних рекомендацій з планування в Державній прикордонній службі України».
- 1.16. Інструкція з організації оперативно - службової діяльності відділу прикордонної служби Державної прикордонної служби України, затверджена наказом адміністрації № 1040 від 29.12.2009.
- 1.17. Наказ Генерального Штабу ЗС України від 11.09.2020 №140 «Про затвердження Тимчасового порядку

оформлення оперативних (бойових) документів».

1.18. Наказ МВС від 26. 04.2018 № 350 «Порядок роботи органів управління Державної прикордонної служби України з підготовки до оперативно-службової діяльності в наступному календарному році або іншому періоді». Зареєстровано в Міністерстві юстиції за № 618/32070 від 23.05.2018.

1.19. Наказ Адміністрації ДПС України від 15.09.2014 № 948 «Про затвердження та введення в дію інструкції про роботу з громадськими формуваннями з охорони громадського правопорядку і державного кордону».

1.20. Правила оформлення оперативно – службових документів (проект) затверджено наказом Держкомкордону від 06.08.2001 №481.

1.21. Наказ АДПСУ від 23.02.2019 № М-6Т «Про затвердження тимчасового порядку розгортання та функціонування пунктів управління в Державній прикордонній службі України».

1.22. Тимчасова інструкція про використання мобільних підрозділів, затверджена наказом АДПСУ від 30.12.2005 № 1039.

1.23. Наказ АДПСУ від 04.02.2009 № 70 «Про організацію діяльності центрів управління службою в Державній прикордонній службі України».

1.24. Положення про регіональне управління Державної прикордонної служби України.

1.25. Положення про штаб регіонального управління.

1.26. Наказ АДПСУ № 62т від 02.11.2020 «Про сили та засоби реагування на зміни в обстановки».

1.27. Наказ АДПСУ № 136 ДСК від 09.07.2018 «Практичні рекомендації з організації планування дій органів і підрозділів охорони державного кордону при виникненні кризових ситуацій воєнного характеру».

1.28. Положення про організацію та функціонування системи управління в органах ДПСУ, затвержене наказом АДПСУ № 4т від 22.02.2011.

1.29. Наказ МВС України № 971 від 30.11.2018 «Про затвердження Положення про орган охорони державного кордону Державної прикордонної служби України». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2018 року за № 1468/32920.

1.30. Про затвердження інструкції з організації та порядку вчинення дій за рівнем терористичних загроз в органах Державної прикордонної служби України, наказ МВС № 55 ДСК від 25.01.2017.

1.31. Про затвердження Положення про прикордонну комендатуру швидкого реагування Державної прикордонної служби України, наказ МВС № 190 від 21.03.2016.

1.32. Наказ Адміністрації ДПС України від 21 серпня 2020 року №92 «Про організацію топографічного забезпечення у Державній прикордонній службі України»

1.33. Наказ Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України від 13.01.2020 №1/ДСК/16/ДСК

zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini vid 04.01.2020 №121/34404 «Instrukciya z organizacii vzajemnoho obminu informaciiu pro povitryanu obstanovku mizh ZSU ta DPSSU i NG» vx. №55ДСК від 21.04.2020.

1.34. Naказ MOU, MBSU, SBU vid 22.12.2018 №50 дск\1049 дск\2127дск zareestrovanyy v MOU 18.01.2019 za №64\33035 «Pro zatverdzhennya instrukcii pro organizaciu vzajemodii SBU, MBSU, NPU ta MOU pid chas vykonannya specialnykh zakhodiv z protyidii diversiyam i terorystychnym aktam na potentsiyno nebezpechnykh ob'ekтах ZSU».

1.35. Naказ MOU, MBSU, SBU vid 12.06.2019 №926дск\496 дск\18дск «Pro viznachennya yedynoho algoritmu dii shcho do protyidii diversiyanykh zagroz na potentsiyno nebezpechnykh ob'ekтах ZSU».

1.36. Metodika obchyslennya efektyvnyosti pobudovy oхорони derzhavnoho kordonu ta ii standartiv.

1.37. Metodika viznachennya kryteriyiv oцiнки efektyvnyosti zastosuvannya sil ta zasobiv prykorдонnykh pidrozdiliv.

1.38. Naказ Administracii DPS Ukrainy vid 19 lipnya 2019 roku № 60 «Pro zatverdzhennya porядku оформлення grafichnykh operatyvno-sluzhbovykh (boйovykh) dokumentiv v DPS Ukrainy».

1.39. Naказ ADPSU vid 14 hrudnya 2021 roku № 108дск «Pro zatverdzhennya Tablyci komand ta signaliv, yakymi вони peredaються, shcho nadhodyat' або podayut'sya v Derzhavnyi prykorдонnyi sluzhbi Ukrainy».

1.40. Naказ Administracii Derzhavnoi prykorдонnoi sluzhby Ukrainy vid 07.08.2009 № 349 «Pro схвалення Metodичного posibnyka shcho do praktichnoi roboty kerivnoho skladu Derzhprykorдонsluzhby Ukrainy u pidporядkovanykh pidrozdilakh oхорони kordonu».

1.41. Instrukciya z dilovodstva v Derzhavnyi prykorдонnyi sluzhbi Ukrainy, zatverdzhena naказом №144 Administracii DPS Ukrainy vid 31.12.2020.

1.42. Naказ Administracii Derzhavnoi prykorдонnoi sluzhby Ukrainy №81 vid 12.08.2020 «Pro perelik osnovnykh kerivnykh dokumentiv u Derzhavnyi prykorдонnyi sluzhbi Ukrainy».

1.43. Naказ Administracii DPSSU № 51 vid 20.06.2017 «Pro organizaciu operatyvno – chergovoi sluzhby v tsentrakh upravlinnya sluzhboю Derzhavnoi prykorдонnoi sluzhby Ukrainy».

1.44. Metodичni rekomendacii shcho do porядku roboty prykorдонnoho zagonu pid chas II etapu z pidgotovky do operatyvno-sluzhbovoi diyalnyosti u nastupnomu kalendarskomu roci.

1.45. Naказ Administracii DPSSU № 26 vid 01.04.2021 «Pro organizaciu ta provedennya kontrolyu za diyalnistyu Derzhprykorдонsluzhby».

1.46. Naказ Administracii DPSSU №37т vid 07.08.2019 «Poradnyk z organizacii roboty organiv upravlinnya Derzhavnoi prykorдонnoi sluzhby Ukrainy v umovakh kryzovykh sytuacii voyennoho charakteru».

1.47. Naказ Administracii Derzhavnoi prykorдонnoi sluzhby Ukrainy vid 16 hrudnya 2011 roku № 996 «Pro zatverdzhennya planu reaguвання Derzhavnoi prykorдонnoi sluzhby Ukrainy na nadzvychayni situacii техногенного та природного характеру».

Базова

- 2.1. М. М. Литвин, А. Б. Мисик, І. С. Катеринчук Методики оперативно-тактичних розрахунків. Навчальний посібник. – Хмельницький: Видавництво НАПВУ, 2004.
- 2.2. Інструкція зі служби штабів органів охорони державного кордону України (проект) – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2001.
- 2.3. О .С. Андросук Інформаційно-аналітичне забезпечення інтегрованого управління кордонами. Навчальний посібник. – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2007.

Допоміжна

- 3.1. Служба штабів прикордонних військ України.
- 3.2. Справочник по оперативно-тактическим расчетам.
- 3.3. Посібник з аналізу ризиків CIRAM 2.0 для аналітиків Державної прикордонної служби України, 2015.
- 3.4. Загальна інтегрована модель аналізу ризиків, комплексне оновлення, версія 2.0, Варшава, 2012.
- 3.5. О. М. Шинкарук, Л. М. Артюшин, В. А. Кириленко, І. І. Стоянов Основи інформаційно-аналітичної діяльності в державній прикордонній службі України. Підручник. – Хмельницький. Видавництво НАДПСУ, 2017.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Президент України [Електронний ресурс]: офіційне Інтернет-представництво. Режим доступу: <http://www.prezident.gov.ua>.
2. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Рада національної безпеки і оборони України [Електронний ресурс]: офіційний сайт. Режим доступу: <http://www.rainbow.gov.ua>.
5. Міністерство внутрішніх справ України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. Режим доступу: <http://mvs.gov.ua>.
6. Офіційний сайт ДПС України/ нормативно – правова база/ - <https://dpsu.gov.ua>
7. Міністерство оборони України [Електронний сайт]: офіційний веб-сайт. Міністерства оборони України. Режим доступу: <http://www.mil.gov.ua>.
8. Державне підприємство «Українська правова інформація» [Електронний ресурс]: веб-портал. Режим доступу: <http://ovu.com.ua>.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання	Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Традиційні методи навчання		1. Попередній контроль	
МН.1.1.	Усне викладення навчального матеріалу (розповідь, пояснення, лекція)	МК 1.1	Вибірковий усний
МН.1.2.	Обговорення матеріалу, що вивчається (бесіда, дискусія, брифінг, диспут)	МК 1.2	Фронтальний письмовий
МН.1.3.	Наочні методи (ілюстрація, демонстрація)	МК 1.3	Фронтальний тестовий
МН.1.4.	Практичні методи (лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи)	МК 1.4	Фронтальний проблемний
МН.1.5.	Методи самостійного та індивідуального навчання (рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький)	МК 1.5	Виконання нормативу
2. Активні методи навчання		МК 1.6	Виконання вправи
2. Активні методи навчання		2. Поточний контроль	
МН.2.1.	Ігрові (професійні ігри, професійний тренінг)	МК 2.1	Вибірковий усний
МН.2.2.	Неігрові (аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу)	МК 2.2	Колоквіум
МН.2.3.	Неімітаційні (групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод «ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять)	МК 2.3	Контрольна робота
3. Інтерактивні методи навчання		МК 2.4	Тестування
МН.3.1.	Інтерактивні методи в малих групах	МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МН.3.2.	Інтерактивні методи в великих групах	МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МН.3.3.	Інтерактивні методи під час самостійної роботи	МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
3. Інтерактивні методи навчання		МК 2.8	Реферат
3. Інтерактивні методи навчання		МК 2.9	Виконання нормативу
3. Інтерактивні методи навчання		МК 2.10	Виконання вправи
3. Інтерактивні методи навчання		3. Рубіжний контроль	
3. Інтерактивні методи навчання		МК 3.1	Фронтальний письмовий
3. Інтерактивні методи навчання		МК 3.2	Фронтальний тестовий
3. Інтерактивні методи навчання		МК 3.3	Фронтальний проблемний
3. Інтерактивні методи навчання		МК 3.4	Виконання нормативу
3. Інтерактивні методи навчання		МК 3.5	Виконання вправи
3. Інтерактивні методи навчання		4. Підсумковий контроль	
3. Інтерактивні методи навчання		МК 4.1	Усний
3. Інтерактивні методи навчання		МК 4.2	Письмовий
3. Інтерактивні методи навчання		МК 4.3	Тестовий
3. Інтерактивні методи навчання		МК 4.4	Проблемний
3. Інтерактивні методи навчання		МК 4.5	Практичний